

בְּצִפְיָה דְרוּכָה לְקַבְּלַת הַתּוֹרָה!

הַנִּקְדָּה הַיְהוּדִית

ילד/ילדה: עומדים אנו בעצומם של ימי ספירת-העומר שענינם הוא, כידוע, הכנה נפשית ורוחנית לקבלת התורה בחדג-השבועות:

כאשר בני-ישראל יצאו מארץ-מצרים (ועוד קדם לכן) שמעו, כי פניהם מועדות להר-סיני (כפי שהקדוש-ברוך-הוא אמר למשה רבנו, "בהוציאך את העם ממצרים, תעבדון את האלקים על ההר הזה"), הם מיד נתמלאו בתשוקה עזה לקבל את התורה.

אבא/אמא: בני-ישראל ידעו שהתורה היא הדבר היקר ביותר אצל הקדוש-ברוך-הוא. וכשהתברר להם כי מבין כל הנבראים כולם - ובכלל זה גם המלאכים העליונים - בחר הקדוש-ברוך-הוא לתת את התורה דוקא להם, הם כל-כך התרגשו ושמחו, עד כי החלו לספור את הימים שנותרו להם אל הרגע הנכסף של מעמד הר-סיני.

הצפיה של בני-ישראל לקבלת התורה התבטאה בעבודה רוחנית רצינית שהם עשו בתוך נפשם. במשך 49 ימים הם 'תקנו' מדי יום חלק מאישיותם; שפרו עוד אחת מה'מדות' שלהם (חסד-שבחסד, גבורה-שבחסד, תפארת-שבחסד וכו'). וכך אט-אט הם התקדמו והתעלו בעבודת תקון ה'מדות' והנפש.

ילד/ילדה: מענין לשים לב לפרט הבא: נסח ספירת-העומר הוא לא "היום יום שני", "היום יום שלישי" וכו', אלא "היום שני ימים", "היום שלשה ימים" וכו'.

צורת הספירה הזאת - המצרפת את היום הנוכחי אל הימים

התעקש לדדות לחדר-הנתיח בכוחות עצמו. רגע לפני ההרדמה, התישב גדליה על המטה ובקש לומר דבר-מה לרופאים. או-אז ספר להם על הנסיעה הלילית למירון. הרופאים התקשו להאמין שכוחותיו עמדו לו לנסיעה הארצה והמיגע. הוא ספר להם על המפגש עם הישיש האלמוני ועל הרקוד. לבסוף סים ואמר: "אחרי שהייתי היכן שהייתי ואחרי שעברתי מה שעברתי, אתם תעשו מה שאתם צריכים לעשות והקדוש-ברוך-הוא יעשה מה שהוא צריך לעשות".

ואז התחולל הפלא: הרופאים הסירו את התחבושות מהרגל ולתדהמתם גלו נסיגה מפתיעה במצב הנמק. במקביל נראו סימנים ראשוניים להקלטות השתל.

כעבר כמה ימים שב גדליה לביתו, צועד על שתי רגליו. פחות משנה לאחר מכן הקים בית עם רעייתו, ילידת הרבע היהודי. תחלה התגוררו בשכונת קטמון ולאחר מכן עברו לשכונת בית-ישראל, שם הם גדלו וחנכו את שבעת ילדיהם.

ל"ג-בעמר - היום שבו נושע פעמים - נחג תמיד על-ידי ר' גדליה מאירוביץ' בשמחה מיוחדת. הוא נפטר (בגיל 62) עשרה ימים לאחר ל"ג בעמר, בכ"ח באדר תשל"ט.

חידון איש ל"ג בעמר

שאלות

1. מי הלשין על רשב"י בפני הרומאים?
2. איזו משפחה מכניסה ספר-תורה בכל שנה למירון?
3. מה אכלו רשב"י ובנו בהיותם במערה?
4. מי חבר את הפיוט "בר יוחאי"?
5. כיצד נקראים שני חלקי הזהר שבהם רשב"י גלה לתלמידיו את סודות הקבלה?
6. מדוע נוהגים להדליק מדורות בל"ג בעמר?
7. באיזה ישוב נמצאת המערה בה הסתתר רשב"י?
8. כיצד שמרו רשב"י ואלעזר בנו על בגדיהם במערה, שלא יתכלו?
9. מה הקשר בין רבי עקיבא, רבי מאיר בעל הנס ורשב"י?
10. על שום מה נקרא רבי מאיר בתאר "בעל הנס"?
11. מה הם הארועים שהפכו את ל"ג בעמר ליום של שמחה?
12. כמה שנים חי רבי עקיבא?
13. ובאיזה גיל החל ללמד תורה?
14. מהו התכשיט שהעניק רבי עקיבא לאשתו?
15. באיזה פסוק בתהלים רמוז ל"ג בעמר?
16. ציין מנהגים שונים בל"ג בעמר (בנוסף להדלקת מדורות).

התשובות במהרה:

1. אֵלִי אֵלִי לֵאמֹר, הַיּוֹרִים וְיְלָדִים לּוֹמְדִים חֲסִידוֹת בְּצוּתָא דְּאוּרֵי תָא. 2. מִי הַלְשִׁין עַל רִשְׁבֵּי בְּפָנֵי הַרֹמָאִים? 3. מָה אָכְלוּ רִשְׁבֵּי וּבְנֵי הַיּוֹתֵם בְּמַעְרָה? 4. מִי חִבֵּר אֶת הַפִּיוֹט "בֵּר יוֹחָאִי"? 5. כִּיצַד נִקְרְאוּ שְׁנֵי חֲלָקֵי הַזֵּהָר שֶׁבָּהֶם רִשְׁבֵּי גָּלָה לְתַלְמִידָיו אֶת סוּדוֹת הַקַּבְּלָה? 6. מִדּוּעַ נוֹהֲגִים לְהַדְלִיק מְדוּרוֹת בְּל"ג בְּעֵמֶר? 7. בְּאִיזָה יוֹשֵׁב נִמְצְאָה הַמַּעְרָה בְּהַסְתַּתֵּר רִשְׁבֵּי? 8. כִּיצַד שָׁמְרוּ רִשְׁבֵּי וְאַלְעָזָר בְּנוֹ עַל בְּגָדֵיהֶם בְּמַעְרָה, שֶׁלֹּא יִתְכַלּוּ? 9. מָה הַקֶּשֶׁר בֵּין רַבִּי עַקִּיבָא, רַבִּי מְאִיר בְּעַל הַנֵּס וְרִשְׁבֵּי? 10. עַל שׂוּם מָה נִקְרָא רַבִּי מְאִיר בְּתֵאָר "בְּעַל הַנֵּס"? 11. מָה הֵם הָאֲרֻעִים שֶׁהִפְכוּ אֶת ל"ג בְּעֵמֶר לְיוֹם שֶׁל שִׂמְחָה? 12. כְּמָה שָׁנִים חִי רַבִּי עַקִּיבָא? 13. וּבְאִיזָה גִיל הִחֵל לְלַמֵּד תּוֹרָה? 14. מָהוּ הַתְּכֵשִׁיט שֶׁהֶעֱנִיק רַבִּי עַקִּיבָא לְאִשְׁתּוֹ? 15. בְּאִיזָה פְּסוּקַת בְּתֵהִלִּים רְמוֹז ל"ג בְּעֵמֶר? 16. צִיין מְנֻהָגִים שׁוֹנִים בְּל"ג בְּעֵמֶר (בְּנוֹסָף לְהַדְלַקַת מְדוּרוֹת).

כל חלומי היה לשאת אשה ולהקים עמה משפחה. כבעל מום מי תרצה בו? גדליה התכנס בתוך עצמו וסרב לדבר אפלו עם רופאיו.

שני אברכים ירושלמים - ר' אברהם ור' נתנאל איזנבך, סופרי סת"ם במלאכתם, נהגו לפקד פעמים בשבוע את 'הדסה' ולקיים שם מצות בקור-חולים. הם הפירו את גדליה מבקוריהם הקודמים וכשנוכחו במצבו, חפשו דרכים לעודד את רוחו.

היה זה אמצע חודש איר. אחד מהם נגש אל גדליה ולחש על אזנו: "בעוד יומים יחול ל"ג-בעמר. ביום זה עולים המוני בית-ישראל לקבר רבי שמעון במירון וזוכים שם לישועות. האם תרצה לבוא אתנו?". גדליה הניד ראשו לאשור. אבל איזה רופא יאשר לו, במצבו החמור, לעזב את מטתו ולצאת לדרך קשה של שש-שבוע שעות בנסיעה?

לאחים איזנבך היה פתרון מקורי. באישון לילה הם הופיעו ליד מטתו של גדליה, כסוהו בסדין ונשאוהו על-גבי אלונקה, כאלו היה מת. זה היה מראה שגרתי למדי במקום ואיש איש לא חשד בהם. הם העמיסו את ה'מת' החי על טנדר שנסע לירושלים, שם הם נחו עד הבקר. עם שחר העלו את גדליה על משאית שיצאה לכוון מירון.

*

למירון הגיעו השלושה בשעת שקיעה של ערב ל"ג-בעמר. גדליה נשא את כל מעלה ההר על אלונקה והשכב בתוך מתחם הקבר, על אדן חלון הסמוך לקבר ושממנו נתן היה להשקיף החוצה.

המקום הזה אנשים מתייחסים וזועקים, איש-איש על צרתו. גדליה הצטרף אליהם. הוא פתח ספר תהלים והחל קורא בו בככיות. שתי תפלות נשא גדליה - להחלים מפציעתו ולזכות להקים משפחה.

כעבר שעה שמע לפתע קולות שירה עולים מן החוץ. גדליה שלא הכיר את המקום ומנהגיו התפלא - בתוך החדר בוכים וצועקים, ובחוצי שרים! הוא נסה להגביה עצמו ולהתישב כדי להציץ החוצה מבעד לחלון.

באותו רגע נגש אליו אלמוני ישיש. "זוהי תהלוכת ספר-התורה של משפחת עבדי, הסביר הישיש בלי שנשא. הוא המשיך: "אני רואה שקשה לך לקום; אבל לכבוד התורה, כדאי להתאמץ!".

בתוך כך הושיט הישיש לגדליה יד וסייע לו להתרומם ולעמד על רגליו. במאמץ רב דדה גדליה החוצה ולאחר שהצטרף בכמה פסיעות לרקוד חזר פנימה מותש כלו. בכל לבו שמח על כי הצליח לטל חלק ברקוד השמחה.

למחרת היום שב גדליה להדסה. הסגל הרפואי הביט עליו כעל אדם לא-שפוי. לאחר יום של מנוחה, בקשו הרופאים להובילו לחדר-הנתיח, לכצוע הקטיעה - כמתכנן. גדליה

לזכות הת' **אלקנה** שיי' **הר צבי** לרגל הכנסו לעול המצוות בשעתו"מ
בכ"ב אייר תשע"ז יה"ר שיגדל להיות חסיד, ירא שמים ולמדן
 וינצל כשרותו ליגיעה ועמל תורה
 ולזכות הרוי **נתנאל ומיכל** ומשפחתם שיחיו **הר צבי**

שקדמו לו - מכהירה כי לא מדבר על 49 ימים נפרדים, אלא על מסע אחד ארוך ומתמשך שמוביל אותנו ליעד.

במלים אחרות: כשאומרים "היום שני ימים לעומר" הכוונה היא, "עד היום תקנו שתי 'מדות' בנפשנו". ובאמרנו "היום שלשה ימים לעומר", כאלו אמרנו, "עד היום תקנו כבר שלוש 'מדות' בנפשנו" (וכן הלאה).

אבא/אמא: הכמיהה הזאת שהיתה אצל בני-ישראל, בצאתם ממצרים, קימת גם היום בלבותינו. גם אנחנו סופרים ספירת-העומר מתוך אותה צפיה נרגשת לקבלת התורה בחג-השבועות.

הנה לשונו של ספר 'החנוכה' (מצוה ש"ו) המסביר את טעמה של ספירת-העומר בזמננו:

"נצטוינו למנות ממחרת יום-טוב של פסח עד יום נתינת התורה, להראות בנפשנו החפץ הגדול אל היום הנכבד ולבנו, כעבד... ימנה תמיד מתי יבוא העת הנכסף אליו, שיצא לחרות. כי המנין מראה באדם, כי כל... חפצו להגיע אל הזמן ההוא."

ילד/ילדה: אפשר לתת לך המחשה מהחיים:

נניח שהורינו הבטיחו לנו פרס גדול מאוד - לדגמה... טיסה לרבי! - והם מתנים זאת בהתנהגות טובה-במיחד שלנו, במשך חודשים רצופים. טבעי יהיה שנספר את הימים עד לקבלת הפרס הגדול. נרצה שהזמן יחלף במהרה וכבר נגיע ליום הטיסה.

אבל הספירה שלנו לא תהיה (רק) כמה ימים נשארו עד לטיסה, אלא (גם ובעיקר) כמה ימים בהם התנהגנו יפה והיינו ראויים לפרס, כבר עברו. "כבר שבועים אנחנו מתנהגים טוב במיוחד!", נצין לעצמנו בספוק; "כבר חודש וחצי ברציפות התנהגנו למופת!", נאמר בהתרגשות להורינו.

אבא/אמא: המסר הזה - של אהבת התורה ושל הגעגועים אליה - צריך לחדר בשכל ובלב של כל אחד ואחד מאתנו. עלינו לספר ספירת-העומר מתוך צפיה דרוכה לקבל 'מחדש' את התורה; ללמוד אותה ולקיים אותה בכוחות מחדשים...

לצפיה הזאת, כאמור, צריך שיהיה גם בטוי מעשי, על-ידי שנקבל החלטות טובות ואף נתחיל לקיים אותן. החלטות הקשורות להוספה בלמוד תורה וקיום מצוות, כהכנה לקבלת

✂ ----- ✂
גליון 264 אמור
שם התלמיד/ה: _____ **משפחה:** _____
כיתה: _____ **חתימת הורים:** _____

התורה בחג-השבועות הקרוב.

(על-פי 'התועודיות' תשמ"ז, חלק ג', עמ' 301 והלאה)

ילד/ילדה: אחד העניינים המרכזיים בל"ג בעומר - בקשר לילדי-ישראל - הוא ה'תהלוכה'. שהלוא כבר פשט המנהג לפיו בכל מקום ומקום בעולם צועדים ביום הזה ילדים בתהלוכה מיחדת, לכבוד התנא רבי שמעון בר יוחאי, שהמסר שלה הוא 'אהבת ישראל' ו'אחדות ישראל'.

אבא/אמא: 'תהלוכה' ענינה הוא - שצועדים ולא עומדים על אותו המקום.

המצב הטבעי אצל ילדים וילדות מתחת לגיל בר-מצוה וכת-מצוה ("הכל שאין בו חטא") הוא מלכתחלה מצב טוב ונעלה. ובכל זאת, גם הם אינם מסתפקים במצבם הטוב, אלא הם שואפים להתקדם ולהתעלות עוד ועוד.

ילד/ילדה: ענין זה מדגש במיוחד אצל ילדים, שכן אצלם רואים בפעל כיצד (אפילו בגשמיות) הגוף שלהם גדל ומתפתח ללא הרף.

ההוראה היא אפוא, לצעד! ללכת מחיל אל חיל - בלמוד תורה ובקיום מצוות, ובמיחד בענייני אחדות, "הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד!"

(על-פי 'התועודיות' תש"ג, חלק ג', עמ' 198 והלאה)

ישועה כפולה במירון

ספורנו מתחיל בתקופת מלחמת-העולם השנייה.

כך עשרים וחמש גדליה מאירוביץ' היה בחור כבן 25 בעת ששלח ביחד עם צעירים נוספים מעירתו מרמרוש (באזור צ'כוסלובקיה) למחנה-כפיה גרמני. במחנה העסקו מאות צעירים יהודים מהאזור ביצור תחמשת לצבא הגרמני.

לקראת סוף המלחמה הנחיתו מטוסי בעלות-הברית (=רוסיה, ארצות-הברית, אנגליה, צרפת ועוד) על המחנה הפצצה כבדה. בסיומה גלו גדליה וחבריו כי שומרי המחנה נסו על נפשם והותירו את המחנה פרוץ ומפקר. בלי לאבד זמן, נשאו גם הצעירים היהודים את רגליהם וברחו. הם נמלטו אל היער הקרוב.

לאחר טלטולים ותלאות הצליח גדליה לעלות על אנית מעפילים שעשתה את דרכה לארץ-ישראל. הדבר היה בשנת תש"ז. כשדרכו רגליו על אדמת הארץ שקל גופו גופו כ-35 קילוגרם בלבד.

גדליה הותיר על אדמת אירופה השוואה שני הורים, שבעה אחים ומשפחה ענפה. כלם נטבחו על-ידי הגרמנים, ימח שמם וזכרם. הוא פנה לירושלים, שם אמץ על-ידי משפחה בשכונת בתי-הווגרין (=ליד 'מאה שערים'). גדליה החל לשקם את עצמו פיזית ונפשית ובשלב מסים הצטרף לפעילות המחתרית של ארגון האצ"ל.

מפקדי האצ"ל שתחלה לא יחסו לו חשיבות יתרה, שנו את דעתם לגביו לאחר שגלו כי לפנייהם ממחה בעל-נסיון עשיר ביצור פצצות. הם העמידו לרשותו קומת מרתף במרכז העיר, שם עסק ביצור חמרי חבלה לפעולות האצ"ל (=ארגון צבאי מחתרתי שנלחם בפורעים הערבים ופעל לסלוק האנגלים מארץ-ישראל).

מעל המרתף שכנה חנות לממכר דברי דאר שהפעלה על-ידי איש 'אצ"ל' נוסף. מעת לעת היה גדליה עולה לחנות ומסיע לאיש בעבודתו, זאת בכדי לספק הסבר הגיוני להגעתו יומיום למקום.

יום אחד הכין האצ"ל פעולה גדולה נגד הלגיון הירדני. הפעלה תכננה כגמול על רצח 78 רופאים ואחיות יהודים שעשו את דרכם בשירה אל המרכז הרפואי 'הדסה' שעל הר-הצופים. הכוונה היתה לפוצץ את מגדל בית-החולים הנוצרי 'אוגוסטה ויקטוריה' שמעליו נהגו החילים הירדנים לירות אל עבר את נוסעי השירות.

גדליה הצטרף לפעלה בתור חבלן ממחה. במהלך הפעלה, ספג גדליה רסיסים בחלקי גוף שונים. שני כדורי דום-דום שיירו הלגיונרים חדרו את קרסל רגלו הימנית ופצעו אותה באפן חמור. גדליה התמוטט והוחש להדסה.

*

הפציעה הקשה בקרסל גרמה לזהום מסכן והרופאים סברו כי יש לקטע חלק מן הרגל. בנסיון אחרון למנע את הקטיעה בצעו הרופאים נתוח מסבך של השתלת עצם זרה במקום זו המרסקת. אך השתל נדחה ונמק החל פושה ברגל. הקטיעה היתה כעת בלתי-נמנעת.

דכאון עמק השתלט על גדליה. הוא הגיע ארצה בודד וחסר